

başsavcılık koltuğundan sanık sandalyesine

HSYK'nın müdahalesi sonucu kemalist asker-sivil bürokrasi, Yüksek Yargı'daki uzantıları aracılığıyla AKP karşısında küçük de olsa bir zafer elde etmiş oldu. Ancak bu bir Pirus zaferi olmanın ötesine geçemeyecektir. Ülkenin tarihinde ilk kez kuvvet komutanlarını gözaltına aldırtan, başsavcıları tutuklatan AKP er veya geç, elde ettiği bu psikolojik üstünlüğü kurumsal kazanımlara dönüştürebilmek için bir Anayasa değişikliğini gündeme getirecek ve TSK içerisinde yürüttüğü tasfiye operasyonunun bir benzerini yargı alanında da uygulamaya sokacaktır.

AFŞİN DEMİR

Baron de Montesquieu mezarından kalkıp Türkiye'yi ziyarete gelse; fikir babası olduğu "kuvvetler ayrılığı" prensibinin nasıl bir kuvvetler kapışmasına dönüştüğünü; yasama, yürütme ve yargının birbirini dengeleyeceği varsayımına dayanan "frenler ve dengeler sisteminin" egemen sınıf içindeki kapışma neticesinde iflas edip nasıl freni patlamış bir kamyon gibi ortalığı tarumar etmekte olduğunu görünce muhtemelen hızla gerisin geri mezarına sıvıştırdı.

Oligarşinin Kemalist kanadının elindeki en önemli koz olan silahlı kuvvetler ardı ardına gerçekleştirilen ve en üst komuta kademelerine kadar uzanan tutuklama dalgalarıyla sarsıladursun, bu kanadın ikinci önemli silahı olan Yüksek Yargı cephesinde de işler hiç parlak görünmüyor.

ASKER-SİVİL BÜROKRASİNİN PİRUS ZAFERİ

Gerçi Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun (HSYK) aldığı ve kamuoyunda geniş tartışmalara yol açan, hükümet yanlılarınca bir yargı darbesi olarak nitelenen son karar ile asker-sivil bürokrasinin AKP karşısında bir zafer elde ettiğini zannedenler de var. Ancak bunun bir Pirus

zaferi olduğu son derece açık. Nitekim hükümet şimdiden HSYK'nın görev ve yetkileri ile seçilme usulünü değiştirmeye yönelik bir Anayasa değişikliğinden söz etmeye başladı bile.

Son bir hafta içerisinde yargı cephesinde neler olup bittiğini anlayabilmek için makarayı biraz geriye sarmamız gerekiyor.

Olayın başlangıç noktası İlhan Cihaner'in 2007 yılında Erzincan Cumhuriyet Başsavcılığına atanmasını müteakiben, İsmailağa cemaati mensuplarının kentteki faaliyetlerinin önemli ölçüde arttığı gözlemlenirken hareketle polis ve jandarmadan ayrıntılı inceleme talep etmesi oldu. Hiç de enteresan olmayan bir şekilde; jandarma bu gözlemi teyit eder yönde rapor verirken, Fetullahçı örgütlenmenin hâkimiyetindeki polis teşkilatından "böyle bir faaliyet gözlemlenmemiştir" mealinde bir yanıt gönderildi.

Jandarmadan aktarılan bilgiler üzerinden İsmailağa cemaatini örgütlü bulunduğu bütün illerde tepelemeyi kendisine hedef koyan Başsavcı İlhan Cihaner tam operasyonu başlatacağı sırada, Erzurum emniyeti tarafından göstermelik bir operasyonla kimi cemaat mensupları gözaltına alınıp salıverildi. Böylece cemaatin kendisine dönük planlardan haberdar olması ve tedbir alması sağlanmış oldu. Cihaner operasyon tarihinde değişiklik yaparak 18 Şubat 2009 tarihini belirlediyse de, polis teşkilatındaki "malum" odaklar cemaat ileri gelenle-

rini operasyondan haberdar ederek operasyonun tesirini azaltmayı başardılar.

SAVCININ HEDEFİ İSMAİLAĞA CEMAATI

Burada bir parantez açarak Başsavcı İlhan Cihaner'in neden İsmailağa cemaatini hedef olarak seçtiğini irdelemek gerekiyor. Hatırlanacağı üzere, Sarıkız, Ayışığı, Kafes, Balyoz vb. darbe planlarının detayları ortaya döküldükçe, asker-sivil bürokrasi içerisindeki darbecilerin, tıpkı 12 Eylül öncesinde Alevi-Sünni boğazlaşmasını yaratmak için Maraş ve Çorum'da sahneye koyulduğu gibi camileri bombalamayı ve suçu başkalarına atmayı hedefledikleri açığa çıkmıştı. Bir farkla ki, 12 Eylül öncesinde suç devrimciler ve Alevilerin üzerine atılmışken, tasavvur edilen bu bombalamalarda suçun çarşafı-sarıklı bir takım "irticai odakların" üzerine yıkılması planlanıyordu. Keza 28 Şubat sürecinde asker tarafından tezgâhlanan Merve Kavakçı-Müslüm Gündüz parodisinde olduğu gibi, halkta "şeriat tehdidi vardır" algısı yaratmak için bizzat Ergenekon tarafından kurulan veya yönlendirilen cemaatler olduğu da biliniyor. Bunlar arasında 28 Şubat sürecinden hemen sonra her ne hikmetse ortalıktan toz olan Aczmençiler ve Cuma namazı çıkışlarında kara çarşaf ve yeşil bayraklarla yaptıkları gösterilerle dikkati çeken Hizbuttahrir grubunun bulunduğu Ergenekon dava dosyasına sunulan belgelerden anlaşılıyor.

Aynı şekilde, İsmailağa cemaati hakkında da rivayet muhtelif. İstanbul'un Fatih semtini mekân tutan bu cemaat, "şeriat tehdidi" öcüsü yaratmak isteyenlerce, "Fatih'i küçük Afganistan'a çeviren yobazlar" şeklinde sürekli gündemde tutuluyor. Öte yandan, liderliğini Şeyh Mahmut Ustaosmanoğlu'nun yaptığı ama kamuoyunda daha çok stand upçı Cüppeli Ahmet Hoca üzerinden tanınan bu cemaatin devletle bağlantılarının çok daha derinlere gittiği ve cemaatin mesken tuttuğu bölge itibarı ile devletin Fener Rum Patrikhanesi üzerinde baskın oluşturma amacıyla yönlendirdiği bir yapılanma olduğu ifade ediliyor.

Dolayısıyla İlhan Cihaner'in, asker-sivil bürokrasi üzerinde Ergenekon davası ile sürdürülen tazyikat devam ederken, İsmailağa cemaatine yüklenecek dikkatleri başka bir yöne çevirmeyi ve AKP'den bir tür rövanş almayı hedeflediği açık.

Cihaner İsmailağa cemaatine karşı başlattığı 20 ili kapsayan operasyonun altının Fetullahçı polis tarafından oyulması üzerine 23 Şubat 2009'da Erzincan ve ilçeleriyle sınırlı yeni bir operasyon başlatıp 21 kişiyi gözaltına aldırdı. Bu kez devreye doğrudan Adalet Bakanı Cemil Çiçek girerek "cezaevlerinin dolu olduğu, seçim öncesinde kendilerini zor durumda bırakmaması gerektiği" vb. gerekçelerle şüphelilerin serbest bırakılmasını talep etti. Buna rağmen Cihaner, şüphelilerden dokuzunun tutuklanmasını sağladı.

Bunun üzerine, kimliği açıklanmayan ama polis tarafından yönlendirildiği bal gibi belli olan bir muhbir zuhur etti ve Erzurum Özel Yetkili Başsavcılığına gönderdiği ihbar mektubunda "cemaatin silahlı olduğunu" bildirdi. Tabii ki bu, soruşturmanın Erzincan Başsavcısı İlhan Cihaner'in elinden alınarak, silahlı örgüt

O DOSYA İSTANBUL'DA

İlginç iddia: Özel yetkilerinin kaldırıldığını televizyondan öğrenen Erzurum Savcısı Şanal tebligat ulaşmadan önce elindeki Ergenekon dosyalarını İstanbul Başsavcılığı'na yolladı

HSYK, Erzincan Başsavcısı'nı Ergenekon kapsamında tutuklayarak yetki aşımı yaptıklarını tespit ettiği Erzurum'daki savcıların "özel yetkilerini önceki gün öğlen saat 12.30'da kaldırdı. Kurulun kararı hemen Adalet Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü'ne gönderildi. Ancak iddiaya göre, karar faksla ilgili yere hemen iletilmesi gereken Personel Genel Müdürlüğü, bu işlemi geciktirdi. HSYK Başkanı da bu yönde duyum aldıklarını söyledi.

20 saatlik kritik süreçte neler oldu?

SONUÇTA savcılarla ilgili tebligat Erzurum'a dün sabah ulaşıldı. İşte HSYK'nın kararını açıklamasıyla, tebligatın Erzurum'a ulaşması arasında geçen 20 saatlik süreçte ilginç bir gelişme yaşandı. Savcı Şanal elindeki dosyaları, Ergenekon soruşturmasını yürüten İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderdi. Şanal daha önce verdiği bir röportajda da yürüttüğü soruşturma dosyasını kısmen İstanbul Başsavcılığı'na ilettiğini söylemişti. >>16-17'de

ZİRVEDE TANSİYON DÜŞMÜYOR

Siyaset yapıyorsan cübbeyi çıkar

ARINÇ: "HSYK yetkisini aşarak hukuk ve demokrasi yaşamımız altüst edecek bir karar almıştır. Hem taraf tutup, hem adil olmayan karar alıp, hem de siyaset yaparken o cübbe giyilemez. Siyaset yapmak isteyen cübbelerini çıkarmak zorundadır. Türkiye bir yargıçlar devleti değildir." >>17'de

Bu bir cemaat hesaplaşması

BAYKAL: "Hükümetin talebiyle tetkici hukukçular, yargıçlar, savcılar devreye sokulmak isteniyor. Erzincan Başsavcısı'na Başbakan Yardımcısı telefon açmış, bu işi (cemaat soruşturmasını) kapatmasını istemiştir. Yargı, güvenlik güçleri yer yer cemaat kontrolüne geçti. Çare seçimidir. Artık herkes tehdit altında." >>16'da

DEVLET KRİZİ

Görev ve yetkilerini Anayasa'dan alan yürütme kurumu Hükümet'le, Anayasal yargı kurumları HSYK ve Yargıtay arasında tarihin en ağır krizlerinden biri çıktı

Sütten ağzı yanan İlhan Cihaner, yoğurdu üfleyerek yemesi gerektiği halde, uslanmadı ve bu kez daha büyük bir lokmayı gözüne kestirdi. Bu kez Fetullah Gülen Cemaati hakkında soruşturma başlattı ve Ankara Özel Yetkili Cumhuriyet Başsavcılığından daha önce karara bağlanmış olan Gülen dosyasını, Hava Kuvvetleri Askeri Savcılığından da "İşkeçleri" dosyasını istedi.

suçlarını araştırma konusunda yetkili merci olan Erzurum Özel Yetkili Savcılığına aktarılması için yapılmış bir manevraydı. Tesadüfe bakınız ki Erzurum Özel Yetkili Savcılığı görevini, AKP'ye yakınlığı ile bilinen Osman Şanal yürütmekteydi.

Özel Yetkili Savcı Osman Şanal'ın yetkisine terk edilen soruşturma sonucunda şüpheliler hakkında dava açıldı açılmasına. Pekiyi netice ne oldu dersiniz? Sanıklardan yedisi Haziran ayında, kalan ikisi de Ağustos ayında tahliye edildi.

DAHA BÜYÜK LOKMA: GÜLEN CEMAATİ

Sütten ağzı yanan İlhan Cihaner, yoğurdu üfleyerek yemesi gerektiği halde, uslanmadı ve bu kez daha büyük bir lokmayı gözüne kestirdi. Bu kez Fetullah Gülen Cemaati hakkında soruşturma başlattı ve Ankara Özel Yetkili Cumhuriyet Başsavcılığından daha önce karara bağlanmış olan Gülen dosyasını, Hava Kuvvetleri Askeri Savcılığından da "İşkeçleri" dosyasını istedi. Aynı gün bankalarla da yazışarak Fetullahçı ileri gelenlerin beş yıllık hesap hareketlerini talep etti. Ancak aynı İsmailağa cemaati soruşturmasındaki gibi, ortaya bir gizli muhbir çıktı ve Gülen cemaatinin silahlı bir ayaklanma hazırlığı içerisinde olduğunu ihbar etti. Bu kez dosyanın elinden alınmasına rıza göstermeyen Cihaner, dosyayı inatla Erzurum Özel Yetkili Savcısı Osman Şanal'a göndermedi.

Bunun üzerine İlhan Cihaner hakkında birdenbire "soruşturmayı yetkili makamdan gizlemek, evrakta sahtecilik, adliye lojmanlarına izinsiz kameriye yaptırıp imar kirliliğine neden olmak" gibi suçlamalarla 26 yıl hapis istemiyle dava açılmasına karar verildi. Davanın açılmasına neden olan ihbarları gönderenler arasında, "Duyarlılık sahibi ve mağdur bir vatandaş" ve "Sağduyulu bir grup Erzincanlı" rumuzlu kişiler bulunuyor.

BAŞSAVCILARDAN BİRİ TUTUKLU ÖTEKİ ARTIK ÖZEL YETKİSİZ

Asker – sivil bürokrasinin savcısı Cihaner ile AKP taraftarı özel yetkili savcılar arasındaki kavga bununla da kalmadı. 5 Aralık 2009'da kamuoyunda büyük yankı yaratan olay gerçekleşti ve Erzurum Özel Yetkili Savcısı Osman Şanal

Erzincan MİT'i bastı, polis ve asker karşılıklı silah çekti. Bunun akabinde Cihaner'in Ergenekon Davası sanıklarından ıslak imzacı Albay Dursun Çiçek ile irtibatta olduğu, bu ikisinin 3. Ordu Komutanı Orgeneral Saldıray Berk ile birlikte Erzincan'da, Taraf Gazetesi tarafından "AKP'yi ve Gülen'i Bitirme Planı" adıyla duyurulan bir "İrticayla Mücadele Eylem Planı" uygulamaya koydukları, Fetullah Gülen cemaatine mensup kişilerin evlerine silah bırakmasını sağlayıp Gülen'in silahlı örgüt lideri olduğunu ispat etmeyi hedefledikleri, 2011 seçimleri öncesinde anketlerde hâlâ AKP'nin birinci gözükmesi halinde askeri darbe düzenleyecekleri vb. iddialarla Cihaner'in tutuklanması karar verildi. Böylece İlhan Cihaner, Cumhuriyet tarihinde tutuklanan ilk başsavcı olma unvanını elde etmiş oldu.

Rezaletin son perdesi, Cihaner'in makamının ve evinin, Özel Yetkili Savcılar eşliğinde polis tarafından aranması sırasında yaşandı. Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu devreye girerek Erzurum'daki tüm Özel Yetkili Savcılarının yetkilerini iptal etti. Böylece silahlı örgüt suçlaması çerçevesinde yürütülen dosyalara Erzurum'da bakacak savcı kalmamış oldu. Şimdi HSYK istediği savcılarını atayarak Cihaner hakkındaki dosyayı kapatma yoluna gidebilecekti. Yetkileri elinden alınan Şanal ise bir son dakika manevrası ile, yetkisinin kaldırıldığına ilişkin kararın kendisine tebliğ edilmesinden hemen önce, dosyayı İstanbul'a Ergenekon savcılarına gönderdiyse de, HSYK'nın baskısı karşısında Ergenekon savcıları da dosyayı Erzurum'a geri göndermek durumunda kaldılar.

HSYK'nın müdahalesi sonucu kemalist asker-sivil bürokrasi, Yüksek Yargı'daki uzantıları aracılığıyla AKP karşısında küçük de olsa bir zafer elde etmiş oldu. Ancak bu yukarıda da ifade ettiğimiz gibi bir Pirus zaferi olmanın ötesine geçemeyecektir. Ülkenin tarihinde ilk kez kuvvet komutanlarını gözaltına aldıratan, başsavcılarını tutuklatan AKP er veya geç, elde ettiği bu psikolojik üstünlüğü kurumsal kaza-

Önce tutuklama sonra 'yetki kaldırma' depremi

ERZURUM Özel Yetkili Savcısı Osman Şanal'ın, Erzincan Başsavcısı'nı Ergenekon'dan sorgulayıp tutuklatması, bunun üzerine HSYK'nın toplanarak Şanal ve Erzurum'daki diğer savcılarının 'özel' yetkilerini kaldırması Ankara'da tam anlamıyla deprem yarattı.

Yargıtay ve Danıştay: HSYK haklı, takipçisiyiz

SAVCILARLA ilgili karar tartışılırken Yargıtay Başkanı "Oybirliğiyle HSYK kararının doğru olduğu sonucuna vardık. Uygulanmasının takipçisiyiz" açıklaması yaptı. Danıştay Başkanı da "HSYK'nın birikimli ve deneyimli yargılarına güvenimiz tamdır" dedi.

"Habur'u, Erzincan'ı ve Erzurum'u inceliyoruz"

GÜNÜN bir çarpıcı açıklaması da Ak Parti'ye kapatma davası açmak için delil topladığı belirtilen Cumhuriyet Başsavcısı Yalçınkaya'dan geldi: "Yargıda siyasi etki olup olmadığını tespit için Habur, Erzincan ve Erzurum'daki tahkikatları incelemeye aldık..."

NEFES KESEN GÜN

- Erzincan Başsavcısı Erzurum'da tutuklandı.
- HSYK toplandı ve karar açıkladı: "Erzurum'daki 4 savcının yetkilerini kaldırdık."
- Ak Partili Bozdağ "HSYK suç işledi" dedi.
- Erzincan Başsavcısı'nın avukatı tutukluluk haline itiraz etti ancak mahkeme reddetti.
- Erdoğan, Adalet Bakanı ve hukuk kökenli kurmaylarıyla toplandı. >> 16-17'de

HSYK BAŞKAN VEKİLİ ÖZBEK, FİKRET BILA'YA KONUŞTU:

Yetki aşılsa Başbakan'ı bile götürürler

ERZURUM Savcısı Osman Şanal'ın 'özel' yetkilerini kaldıran HSYK'nın Başkan Vekili Özbek, Şanal'ın 'yetki aşımı' yaptığını vurguladı ve bunun sakıncalarını şöyle anlattı: "Yanın Anayasa Mahkemesi'nin veya Yargıtay'ın yargılamaya yetkili olduğu kişileri yetkisiz savcı götürürse, bu yol Başbakan'a kadar gider." Özbek, Bakan Ergin'in akşamki açıklamaları üzerine de "HSYK'yi ortadan kaldırmaya çalıştığı izlenimi aldım" yorumunu yaptı. >> 18'de

HÜKÜMET SERT ÇIKTI YETKİ GASPI VE ÇOK AĞIR BASKI VAR!

Hükümet, gün boyu süren sessizliğini Erdoğan'a toplantıdan çıkan Adalet Bakanı'nın şu sözleriyle bozdu:

HSYK karar yetki gaspidir. Yargı sistemini kaosa sürülecek vahim müdahaledir.

YARGITAY Birinci Başkanlık Kurulu'nun tutumu yargılamaya açık müdahaledir.

DANIŞTAY Başkanı'nın açıklaması yanlışlara katkıdır.

YARGITAY Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Habur, Erzincan ve Erzurum açıklamaları soruşturma ve adil yargılamayı etkilemeye teşebbüştür.

SORUŞTURMAYI yürüten savcılar ve karar veren mahkemeler, yüksek mahkemelemin ve HSYK'nın ağır baskısı altına alınmıştır. >> 17'de